

Open brief aan Minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Geachte mevrouw Schouten

De NAV feliciteert u van harte met uw benoeming tot Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en vicepremier in het nieuwe kabinet. Wij zijn verheugd dat de fout van het eerste kabinet Rutte wordt hersteld om het Ministerie van Landbouw op te heffen en landbouw een onderdeel te maken van Economische Zaken, vertegenwoordigd door een staatssecretaris. Alhoewel het landbouwbeleid Europees wordt vastgesteld en de Nederlandse staatssecretaris zich in het buitenland minister mocht noemen, was het voor de gehele wereld onbegrijpelijk dat een prominente landbouwnatie als Nederland zo weinig op had met de meest primaire sector. Wij hopen en verwachten dat uw positie zal resulteren in een meer afgewogen en samenhangend beleid voor de Nederlandse boeren en het platteland.

Economische duurzaamheid

Eén van de kernbegrippen van het regeerakkoord betreft de duurzaamheid. De afgelopen jaren is dit begrip verworden tot een 'containerbegrip', waarbij wel de term gebezigd werd maar niet de noodzakelijke maatregelen. Duurzaam voor boeren betekent in de eerste plaats economische duurzaamheid: bestaanszekerheid en de mogelijkheid om een reëel inkomen te verwerven. Hiervoor is landbouwbeleid nodig in Europees verband, waarbij onze markten beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie van bijvoorbeeld goedkoop graan uit Oekraïne of Canada, waar de milieuwetten op een geheel andere wijze worden uitgelegd dan binnen de Europese Unie. Die duurzaamheid betreft ook de zekerheid van grondgebruik; immers enkel bij langdurig grondgebruik lonen investeringen in grondkwaliteit en structuurverbetering, die dikwijls weer gepaard gaan met herstel van de organische stofvoorziening. Hiervoor is nodig dat de overhe-

den stoppen met korte termijn pachtcontracten en dat er in de mestwetgeving meer ruimte dan nu gegeven wordt aan bodemverbeteraars en organische bemesting. Het verhogen van het organische stofgehalte en daarmee vastleggen van CO₂ is in het belang van de gehele maatschappij. Dit zal dus voor de boer binnen de mestwetgeving wel mogelijk moeten zijn en ook betaald moeten worden!

Maatschappelijke duurzaamheid

Duurzaamheid is natuurlijk ook maatschappelijke duurzaamheid. Het is daarvoor van belang dat de landbouw zich kan blijven ontwikkelen in slimme bestrijding van ziekten en plagen. Hiervoor is een tweesporen beleid van belang. Het eerste is dat de regering zich sterk maakt voor een snelle toelating van milieuvriendelijke (groene) gewasbeschermingsmiddelen. Maar ook dat er binnen het aanbod van middelen voldoende diversiteit aanwezig blijft om resistentie tegen middelen te voorkomen. Ook moet er nu werk gemaakt worden om in de plantenveredeling tot een versnelling van inbouw van ziekteresistentiegenen te komen middels moderne veredelings technieken als cis-genese en CRISPR-Cas. Dit is ook voor u als minister de uitdaging om veranderingen binnen de plantensoortgrenzen niet onder de GMO wetgeving te laten vallen. Het tweede spoor is om binnen de landbouw -eindelijk- weer tot gemeenschappelijk gefinancierd onderzoek te komen, waarbij de georganiseerde akkerbouw middels de Brancheorganisatie Akkerbouw de mogelijkheid krijgt om daadwerkelijk tot collectieve financiering over te gaan. Tot nu toe heeft het Ministerie van Economische Zaken altijd geschermd met blokkerende privacy wetgeving, maar privacy wetgeving geldt niet voor bedrijfsgegevens! Alle grotere bedrijven hebben de plicht tot deponeren van de jaarcijfers bij het openbare register van de Kamer

van Koophandel en ook onze bedrijfstoelagen zijn met naam en toenaam gepubliceerd op het internet terug te vinden...

Marktpositie

De NAV is verheugd dat er meer ruimte komt voor boeren in de mededingingswet om zich te organiseren. Wij vragen u om samen met de staatssecretaris van Economische Zaken snel werk te maken van de concurrentieverhoudingen in de voedselkolom. Daar waar bijvoorbeeld Frankrijk gaat eisen dat producten niet onder kostprijs mogen worden gekocht door inkopers van de grootwinkelbedrijven, vragen wij u beiden werk te maken van het omvormen van de huidige ACM, de Autoriteit Consument en Markt, die ook een toezichthoudende functie krijgt in de voedselproductiekolom. Scheidend minister Kamp van Economische Zaken heeft aan dit facet onvoldoende willen doen! Wel wordt het dan voor boeren de uitdaging om daadwerkelijk wel samenwerkingsverbanden te vormen om de geboden kansen in marktmacht te gaan benutten.

De NAV is ook verheugd dat u tevens de minister bent van regionale ontwikkeling. We hebben met voorgaande bewindspersonen kunnen zien dat landbouw en voedselvoorziening niet enkel door een Randstedelijke bril gezien kunnen worden onder het motto: 'de winkel ligt vol dus niets aan de hand'. Juist in de regio's is de lokale economie meer afhankelijk van de landbouw. Als NAV gaan we graag de dialoog aan met u als nieuwe bewindspersoon en met ambtenaren van uw nieuwe ministerie. Wij wijzen u alvast, wellicht ten overvloede, op onze nieuwe website www.akkerebouw-van-nu.nl waarmee wij burgers, bestuurders en buitenlui willen informeren over de moderne akkerbouw en op ons visiedocument, te vinden op www.nav.nl. Veel succes gewenst, wij hopen op een constructieve samenwerking om de akkerbouw maatschappelijk en economisch duurzamer te maken! **NAV**

Eindelijk beweging in dossier Oneerlijke Handelspraktijken

Dat boeren een zwakke positie in de keten en in de markt hebben is geen nieuws. En dat er in de politiek al jaren over wordt gesproken, is ook geen nieuws. Maar dat het er op gaat lijken dat men er zowel in Nederland als in de EU ook werkelijk iets aan wil doen, dat is wel goed nieuws.

De vier partijen die de nieuwe regering vormen hebben afgesproken dat er bij de ACM (Autoriteit Consument en Markt) een geschillencommissie komt voor geschillen tussen bedrijven in de voedselketen. Het is op dit moment natuurlijk nog niet duidelijk hoe en wanneer dit verder wordt ingevuld. De NAV

heeft steeds gepleit voor een onafhankelijke aparte autoriteit, waar bedrijven anoniem hun klachten kunnen melden. Dat is duidelijk wat anders dan het voorstel van de nieuwe coalitie, maar dit is wel een eerste stap.

Lees verder op pagina 2

Eindelijk hebben we dan het al lang verwachte nieuwe kabinet. De NAV heeft in een open brief de nieuwe minister van landbouw met haar benoeming gefeliciteerd en haar ook een aantal aanbevelingen meegegeven. Als boerendochter, die ook nog samen met haar moeder een melkveebedrijf gerund

heeft, mogen we verwachten dat zij meer gevoel voor de agrarische sector aan de dag zal brengen dan haar voorgangers op Economische zaken (EZ). Wel is het zo dat belangrijke dossiers voor de boer nu wel verknipt zijn over verschillende bewindspersonen en ministeries. Zo zit de RVO nog steeds bij de minister van EZ en mededinging bij de staatssecretaris.

Was het al een geploeter om tot een nieuwe regering te komen, ook het binnenhalen van de oogst

wil dit jaar niet vloten. Nog steeds wordt getracht de laatste percelen aardappelen en uien te oogsten, waarbij het de vraag is of ook werkelijk alles van het land komt. Duidelijk is wel dat de weerrisico's de laatste jaren zijn toegenomen. Een duidelijk signaal dat de klimaatverandering doorzet, waarbij boeren moeten reageren met (nog) betere ontwatering, vervroeging van gewassen, opvoeren oogstcapaciteit en verzekeren van risico's. Het blijft hierbij van de zotte dat de verruimde subsidiemogelijkheden weer deels terug geharkt worden middels de exorbitant hoge assurantiebelasting van 21%. Dit percentage staat in geen verhouding tot andere EU-landen en andere zakelijke risico's als bijvoorbeeld de transportverzekering. Gelukkig heeft de EU het verplicht eigen risico teruggebracht van 30 naar 20%.

En wanneer de oogst dan binnen is blijkt dat 'we er toch weer ingetuid zijn'. Deze geveugelde woorden van voetbalcommentator Herman Kuiphof bij de verloren WK-finale in 1974 tegen Duitsland zijn nu van toepassing op de aardappelmarkt. Na de

krapte op de aardappelmarkt als gevolg van wateroverlast in juni 2016 zijn we met zijn allen toch weer 'achter de markt aan gaan boeren' met een areaaluitbreiding in West-Europa. Met de hogere hectare-opbrengsten resulteert dit in een vastgelopen markt op zwaar verliesgevend niveau. Dus hierbij is volstrekt geen sprake van economische duurzaamheid. De extra mogelijkheden die op EU-niveau worden geboden voor afspraken over productievolume en prijzen in de EU moeten zowel in de nationale wetgeving als door boeren opgepikt worden... Maar zelfs in een teelt waar wel sprake is van volumeregie, de suiker, zien we dat beleidsmakers de vraag kunnen overschatten. Overschotten elders in de wereld en alternatieve producten als iso-glucose (zoetstof uit zetmeel) maken dat de overgang van quotering naar vrije markt ook in de suiker niet pijnloos verloopt... In 2018 bestaat de NAV 25 jaar, waarbij sommige problematieken onveranderd zijn en ook ons uitgangspunt voor een gezonde markt blijft over-eind: Genoeg is Beter.

Teun de Jong

Voorstel mestbeleid vanaf 2018

Op 13 oktober jl. is het voorstel voor het 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn ter inzage gelegd. Tot 24 november a.s. kunnen hierover zienswijzen worden ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken. Er zijn diverse aanpassingen ten opzichte van het 5e Actieprogramma voor wat betreft de akkerbouw:

- Halvering N-gebruiksnorm voor groenbemesters, vanaf 1-1-2019
- Uitbreiding groenbemestepakket met graszaadstoppel
- Hogere N-gebruiksnorm voor veldbeemd
- Tijdelijke voortzetting equivalente maatregelen en de biet/friet regeling
- Verfijning fosfaatklassen en herziening van de fosfaatgebruiksnormen vanaf 1-1-2020, hogere normen voor de klassen 'laag' en 'neutraal', lagere normen voor klasse 'hoog':

Fosfaatklassen en -normen voor de periode 2018-2021			
Bouwland	Pw	2018-2019 kg/ha	2020-2021 kg/ha
hoog	>55	50	40(*)
neutraal (tot 2020)	36-55	60	
neutraal (vanaf 2020)	36-45		70
ruimvoldoende (vanaf 2020)	41-55		60
laag	25-35	75	80
fosfaat arm en -fixerend	<25	120	120

(*): maximaal 45 kg indien 20 kg fosfaat is aangewend middels meststoffen met hoog organisch stofgehalte.

- Invoering fosfaat kentallen PAL en P-CaCl₂ (nu al toegepast bij grasland), vanaf 1-1-2021
- Verplichte rijenbemesting (kunst- en drijfmest) in mais op zand en löss, vanaf 1-1-2021
- Verplichte onderzaai van vanggewas in mais op zand en löss of een vorstbestendig vanggewas wat voor 21 september is ingezaaid, vanaf 1-1-2021

- Verplicht vanggewas na aardappelteelt op zuidelijk zand en löss, vanaf 1-1-2019
- Verschuiving uitrijperiode drijfmest met 2 weken, vanaf 1-1-2019
- Voorkoming afspoeling in ruggenteelt op klei en löss, vanaf 1-1-2021

Daarnaast is er verder geen aanscherping van de N-gebruiksnormen voorgesteld en kan op Texel en in de Veenkoloniën gebruik worden gemaakt van de vrijstelling stuifbestrijding. Ook zijn er speciale maatregelen en worden projecten gestart om de uitspoeling van nitraat in drinkwatergebieden te reduceren. Tevens worden er regionale analyses opgezet voor de waterkwaliteit, welke indien nodig, kunnen resulteren in extra bufferstroken.

In de voorstellen van het 6e Actieprogramma worden wijzigingen in de fosfaat-gebruiksnormen voorgesteld. De NAV heeft in het afgelopen jaar in diverse zienswijzen gepleit voor extra fosfaattoepassing (verhoging gebruiksnormen klasse 'laag', hetgeen ten dele is opgenomen in het 6e Actieprogramma) en daarnaast ook voor een goede feitenanalyse (bronnen, modellen, metingen en normen) betreffende fosfaat in het oppervlaktewater (eutrofiëring). Zolang met name een goede onderbouwing van de diverse bronnenbijdragen ontbreekt, is een juist toegepast eutrofiëringbeleid niet uitvoerbaar. En rijst de vraag in hoeverre het toepassen van de huidige evenwichtsbemestingsroute een juiste is. Het uitstellen van de invoering van nieuwe fosfaatkentallen (PAL en P-CaCl₂) past in deze. De feitenanalyses worden nu doorgeschoven naar de stroomgebieds-analyses in 2018 in de Kader Richtlijn Water. Bij de start van het 6e Actieprogramma zijn er dus nog geen correcte fosfaatuitgangspunten zoals wij beschreven in het juli-nummer van dit blad. **NAV**

vervolg van pagina 1

Eindelijk beweging in dossier Oneerlijke Handelspraktijken

Daarnaast houdt men er in de EU rekening mee dat er ook Europese maatregelen moeten komen om het probleem van de oneerlijke handelspraktijken aan te pakken. Om te inventariseren wat er in de praktijk gebeurt, heeft men een online vragenlijst uitgezet (https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/AGRI_SurveyUTPs) die iedereen nog tot 17 november kan invullen (ook in het Nederlands). Het NAV-bestuur zal de vragenlijst ook invullen en hoopt dat zoveel mogelijk lezers van dit blad dat ook gaan doen, want dan wordt het des te duidelijker dat er ook werkelijk iets moet gebeuren. In de vragenlijst komen alle zaken aan de orde die onder oneerlijke handelspraktijken vallen. Uiteindelijk gaat het om alle handelingen en situaties waardoor uw afnemer druk op u uitoefent om de inkoop prijs maar zo laag mogelijk te houden. **NAV**

Elke maand laten we onder de titel 'NAV-er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze keer Piet Hoekstra (68), akkerbouwer uit St. Jacobi-parochie, die het als boer 'iets rustiger aan doet', maar bevlogen spreekt over het vele werk wat verzet wordt voor de Bildtse aardappelweken waarin hij actief is in de organisatie. Een evenement waarbij 'de burger' d.m.v. kunst en cultuur kennis maakt met de aardappelteelt. Net als de website www.akkerbouw-van-nu.nl brengen de Bildtse aardappelweken boer en burger bij elkaar.

Piet Hoekstra: 'Boer en burger gaan best samen.'

Introductie

Het bedrijf waar Piet woont is in 1928 gekocht door zijn opa. Piets vader is er later bij 'ingetrouwd'. Na de oorlog toen de grote mechanisatie op gang kwam zijn ze daar al snel mee aan de slag gegaan. Door de vroege mechanisatie ontwikkelde het akkerbouwbedrijf de neventak loonwerk. Dit kwam goed van pas op het bedrijf waar Piet en zijn broer al snel meewerkten. In die jaren is het bedrijf sterk gegroeid, qua oppervlakte en mechanisatie. De mechanisatie was gespecialiseerd in kleine gewassen, zoals vlas, uien, witlof, knolselderij en koolraap. Piet: 'Hier hadden we diverse machines voor en heel veel werk in. We hadden een van de eerste precisiezaaimachines voor uien. Want na de watersnood was de vraag naar uien groot en werden hier in het noorden ook veel uien gezaaid. Later volgde ook nog de grondontsmetting voor een periode van 20 jaar. Het was altijd zaak om met de ontwikkelingen in de landbouw mee te blijven bewegen.'

Circulaire economie

Sinds vier jaar is het bedrijf qua areaal weer gekrompen. Het pootaardappelland wordt verhuurd en Piet verbouwt enkel nog gewassen waar hij plezier in heeft. Het loonwerk doen ze ook nog steeds een beetje. Zelf teelt hij consumptie-erwten waar hij als streekproduct ook een certificaat voor heeft. Voor zijn dochter, getrouwd met een veeboer, teelt hij voederbieten sinds de muizenplaag een paar jaar terug waardoor er een veevoer tekort was. Nu heeft hij dit ingepast in zijn bouwplan. Ook het tarwestro en de tarwe gaat nu naar het veebedrijf en Piet denkt er over om voor hen ook nog winterveldbonen te gaan telen, als eiwitproductie. Hij ziet hiermee ook kansen voor andere akkerbouwers, die naast het uitruilen van grond met veeboeren voor pootgoed, ook via de productie van eiwitgewassen elkaar kunnen versterken. 'Zo hoeft het niet uit Zuid-Amerika te komen. We zouden veel meer zelfvoorzienend kunnen zijn, bovendien kun je zien hoe het geteeld wordt als het uit je eigen regio komt. Mijn stelling is: ons basisvoedsel moet uit de eigen streek/klimaat komen. Waar we ook leven en wonen. En dat geldt niet altijd leidend moet of mag zijn.'

De toekomst en NAV

'Wat me zorgen baart voor de toekomst is de

tendens dat alles steeds groter moet, maar aan pootgoedteelt is wel een grens qua hygiëne en verzorging. Ook het steeds zwaarder worden van het materieel op het land is niet goed. De nieuwste veredelings technieken lijken mij wel perspectief te bieden op meer resistente rassen. Verder vind ik dat beleidsmakers niet altijd meer worden gehoord, het beleid is ondergeschikt aan emotie en partijpolitiek (b.v. met het terugdringen van de chemie, dat is met schimmelbestrijding lastig). Ik zou graag zien dat er meer aandacht komt voor het opleiden van bestuurders, omdat besturen van coöperaties en grote agrarisch gerelateerde bedrijven (b.v. Cosun en HZPC) soms ver afstaan van de boeren en het er veel te ambtelijk aan toe gaat. Vanaf de oprichting zijn we al lid van de NAV. Na de boerenacties zijn we lid geworden. De NAV doet heel goed praktisch werk, is boergericht en doet dit met een platte organisatie, met boerenverstand.'

Bildtse aardappelweken

Piet Hoekstra is door zijn vrijwilligerswerk bij de Bildtse aardappelweken qua communicatie met zijn tijd mee gegaan. Hij whatsapp-t, mailt en sms-t. Maar hij vertelt juist graag over de historie en het ontstaan van Het Bildt. 'Op de viering van het 500-jarig bestaan van Het Bildt in 2005 kwam heel veel publiek af en we kregen veel reacties en vragen. We wilden daar wat mee doen. Het is hier pootaardappelgebied, de aardappelteelt is verweven met alles, het is goede PR en het kan het evenement dragen. In 2008 is er voor het eerst een start gemaakt met dit vijfjaarlijkse gebeuren. Door kunst in boerenschuren kwamen veel burgers voor het eerst op een boerenbedrijf. Dat slaagde geweldig! In 2013 wilden we het herhalen maar i.v.m. de mogelijke verkiezing van Leeuwarden tot culturele hoofdstad van Europa werd ons gevraagd het een jaar te vervroegen zodat het mee kon tellen als culturele activiteit. Het lukte om het in alle haast in 2012 weer te realiseren. Tot grote vreugde werd Leeuwarden voor 2018 culturele hoofdstad samen met Valetta, de hoofdstad van Malta. Omdat via de pootaardappelteelt er al 150 jaar een connectie is met Malta was dit voor de organisatie van de Bildtse aardappelweken een onverwacht geschenk.'

2018: 265 dagen Potatoes go wild

Er werd contact gezocht met Malta en nu gaan er al vier jaar ieder najaar met iedere partij poters ge-

dichten van Friese dichters mee naar Malta. In het voorjaar komen er gedichten van Maltese dichters mee terug en kunnen de consumenten die bij hun vroege aardappels aantreffen. 'Het eerste jaar moesten we dichters vragen, nu melden ze zich zelf al. Hiermee hebben we twee keer per jaar gratis PR voor de Bildtse aardappelweken. Dit project genaamd 'Poetic Potatoes' kon verwezenlijkt worden doordat Greydanus en Agrico ook meewerken.

In 2018 worden de Bildtse aardappelweken weer georganiseerd, dit keer onder de naam 'Potatoes go wild'. In zomer 2018 is het grote drie weken durend evenement met nationale en internationale kunst en cultuur in acht boerenschuren, waar de betreffende boeren ook hun eigen inbreng geven en de sponsors zichtbaar zijn. Op één avond wordt een gezamenlijke maaltijd gehouden voor ongeveer 100 personen per boerderij, verzorgd door leerlingen van twee culinaire opleidingen in Leeuwarden, in samenwerking met plaatselijke restaurants en een verzorgingstehuis die hiervoor hun keukens beschikbaar stellen. Tevens is er vier keer een muziektheater met landbouwmachines. Er is het hele groeiseizoen een veld te bezoeken waarop 50 verschillende oude en nieuwe gewassen groeien van boekweit tot soja. De oude gewassen worden voor de ouderen een feest van herkenning maar ook nieuwe gewassen komen aan bod. Dit veld is 'mijn pakkie an'. Verder is er ook een aardappel-demoveld over gewasbescherming en kunstmest en wat nog meer voor de toekomst, waar een unieke samenwerking plaatsvindt met de toeleveranciers Pars, Hoogland en Agrifirm met een tiental fabrikanten. Aan het einde van het seizoen is er in het Natuurmuseum in Leeuwarden een expositie over dit evenement met kunststukken van aardappelen van en voor de jeugd. Zo worden ook de scholen erbij betrokken. 'Potatoes go wild' is voor boeren en burgers, jong en oud. Alles is ook te vinden op www.bildtse aardappelweken.nl.

't Bildt, wer kúnst en akkerbouw metnander verbonden binne.'

NAV

Bedrijfsgegevens:

30 ha zoekleij

graan, erwten, suikerbieten, voederbieten, graszaad

En wat deed de NAV nog meer in oktober?

- Op 13 oktober werd de nieuwe informatieve website www.akkerbouw-van-nu.nl voor burgers en beleidsmakers gelanceerd. De respons is positief en de site wordt ook gevonden door mensen uit de steden. We zetten in op een zo groot mogelijk bereik.
- De NAV heeft in een bijeenkomst over klimaatadaptatie en bredeweerverzekering nogmaals gepleit voor afschaffen van de assurantiebelasting.
- De NAV heeft deelgenomen aan de Pootgoed Contact Commissie en aan een gezamenlijke bijeenkomst van deze commissie en de Consumptie Contact Commissie.
- Er heeft weer een vakbondenoverleg plaatsgevonden. Voor de NAV waren wildschade en jacht en het pachtbeleid de meest relevante zaken.
- De Werkgroep Kennis en Innovatie van de BO Akkerbouw en de Sectie Teelt hebben zich gebogen over een aantal projectvoorstellen voor onderzoek. Zolang het niet mogelijk is om heffingen op te leggen wordt alleen hoognodig onderzoek gefinancierd uit de reserves. Zo wordt bijvoorbeeld wel ingezet op oplossingen voor de chitwoodi-problematiek.
- De NAV heeft overleg gevoerd in het kader van de maatwerkpaak regeldruk. Er is door het Ministerie van Economische Zaken een meldpunt ingesteld voor problemen met de regeldruk: agroloket@minez.nl. Dit is verbonden aan de website www.ruimteinregels.nl.
- De NAV heeft een lezing verzorgd over handelspraktijken en de gevolgen van Brexit op een bijeenkomst van HAJK waarbij ruim 200 mensen aanwezig waren. **NAV**

Peilverhoging Lauwersmeer

Zoals we al eerder schreven is er een plan om in het kader van Natura2000 een proef te doen met tijdelijke peilverhoging in het Lauwersmeer. Tegen deze zogeheten Rietproef heeft de NAV bezwaar gemaakt bij het waterschap Noorderzijlvest, wat tot inkorting van de proef heeft geleid. Maar omdat we de mogelijke schadelijke gevolgen nog te groot en te slecht afgedekt vinden door de schaderegeling, zijn we zowel bij de Raad van State als bij de Rechtbank in beroep gegaan. De zaak bij de Raad

van State diende eind oktober. Daar werden de NAV en andere bezwaarmakers gehoord, evenals een ambtenaar van Economische Zaken. De NAV heeft daar ook de waarschuwing van de NVWA op verhoogd bruinrot-risico aangevoerd. Het is vreemd genoeg juridisch onduidelijk of de Raad van State bevoegd is in deze zaak. De uitspraak wordt niet binnen de normale zes weken verwacht. Als de Raad niet bevoegd blijkt te zijn komt er een andere mogelijkheid om bezwaar te maken. **NAV**

Milieudefensie gaat de boer op

Milieudefensie begint met een nieuw project wat mogelijk interessant voor u kan zijn. In november, december en januari willen ze van Erf tot Erf langs bij boeren om te luisteren naar de verhalen die er leven. Milieudefensie wil o.a. horen hoe boeren tegen het landbouwsysteem in Nederland aankijken, welke veranderingen in de maatschappij er gezien worden en wat duurzaamheid betekent voor boeren. Milieudefensie doet dit project omdat ze het belangrijk vinden om de boerengemeenschap beter te begrijpen en de kloof tussen boeren en burgers kleiner te maken. Heeft u interesse om met een vrijwilliger van Milieudefensie in gesprek te gaan? Stuur een mailtje aan erftoterv@milieudefensie.nl en laat uw gegevens of vragen achter. Zij nemen dan contact met u op voor meer informatie. **NAV**

Extra ALV 30 nov. 2017

20-22 uur, De Schakel, Oranjelaan 10, Nijkerk
Agenda:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Notulen ALV 15 februari 2017
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Internationale belangenbehartiging
 - Voorstel van bestuur om lidmaatschap van Europese Coordination Via Campesina (ECVC) te beëindigen.
 - Alternatieve manieren om internationaal actief te zijn.
5. 25-jarig bestaan NAV
6. Actieplan Plantgezondheid
7. Rondvraag
8. Sluiting

U kunt de stukken van te voren ontvangen door u op te geven via info@nav.nl of 0168-329130. **NAV**

Agenda

- 7 november:** Werkgroep Mineralen
30 november: Extra ALV, 20-22 uur, De Schakel, Oranjelaan 10, Nijkerk
30 november: Bestuursvergadering

Foto voorpagina: Corina Hermus

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 2 december.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2018 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2018 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (0168 - 329 130).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Pastoor van Kessellaan 1
4761 BH Zevenbergen

tel 0168 - 329 130
fax 0168 - 328 735

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter

Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord

Ytzen Pieter van der Werff
06 - 20 40 42 66

Regio Noordoost

Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland

Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland

Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest

Kees van Dijk
0167 - 502 211